

7. 4. SVÄTÍ – MOJA RODINA

Ciel': priblížiť svätých ako spoločenstvo, do ktorého som pozvaný aj ja

Božie slovo

„Budete mi svätými ľuďmi.“ (Ex 22,31)

„Ukážte, že ste svätí, a buďte svätí, lebo ja som Pán, váš Boh.“ (Lv 20,7)

„Buďte svätí, lebo Ja som svätý.“ (Lv 11,45).

„Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás v Kristovi požehnal všetkým nebeským duchovným požehnaním. Ved' v ňom si nás ešte pred stvorením sveta vyvolil, aby sme boli pred jeho tvárou svätí a nepoškvrnení v láske.“ (Ef 1,3-4)

„Vari neviete, že svätí budú súdiť svet?!“ (1Kor 6,2)

„Ako poslušné deti neprispôsobujte sa takým žiadostiam, ako keď ste boli v nevedomosti, ale ako svätý je ten, ktorý vás povolal, buďte aj vy svätí vo všetkom svojom počínaní; ved' je napísané: „Buďte svätí, lebo ja som svätý.“ (1Pt1,14-16)

„Buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec!“ (Mt 5,48)

„Potom som videl; a hľa, veľký zástup, ktorý nik nemohol spočítať, zo všetkých národov, kmeňov, plemien a jazykov. Stáli pred trónom a pred Baránkom, oblečení do bieleho rúcha, v rukách mali palmy a mohutným hlasom volali: „Spása nášmu Bohu, ktorý sedí na tróne, a Baránkovi!“ (Zjv 7,9-10)

„Keď Ježiš videl veľké zástupy, vystúpil na vrch. A keď sa posadil, pristúpili k nemu jeho učeníci. Otvoril ústa a učil ich: „Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo.

Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení.

Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme.

Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení.

Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo.

Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha.

Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi.

Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo.

Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa potupovať a prenasledovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť; radujte sa a jasajte, lebo máte hojnú odmenu v nebi.“ (Mt 5,1-12)

„Duch prichádza na pomoc našej slabosti, lebo nevieme ani to, za čo sa máme modliť, ako treba; a sám Duch sa prihovára za nás nevysloviteľnými vzdychmi. A ten, ktorý skúma srdcia, vie, po čom Duch túži: že sa prihovára za svätých, ako sa páči Bohu.“ (Rim 8,26-27)

„Preto aj my, obklopení takým oblakom svedkov, zhodíme všetku príťaž a hriech, ktorý nás opantáva, a vytrvalo bežme v závode, ktorý máme pred sebou, s očami upretými na Ježiša, pôvodcu a zavŕšiteľa viery.“ (Hebr 12,1-2)

„Dal som vám príklad...“ (Jn 13,15)

„Spravodlivý nech ďalej koná spravodlivo a svätý nech sa ďalej posväčuje.“ (Zjv 22,11)

„Asi o osem dní po týchto slovách vzal so sebou Petra, Jána a Jakuba a vystúpil na vrch modliť sa. Ako sa modlil, zmenil sa vzhľad jeho tváre a jeho odev zažiaril belobou. A hľa, rozprávali sa s ním dvaja mužovia - boli to Mojžiš a Eliáš. Zjavili sa v sláve a hovorili o jeho odchode, ktorý sa mal uskutočniť v Jeruzaleme. Petra a tých, čo boli s ním, premohol spánok. A keď sa prebudili, videli jeho slávu a tých dvoch mužov, čo s ním stáli. Keď od neho odchádzali, povedal Peter Ježišovi: „Učiteľ, dobre je nám tu. Urobme tri stánky: jeden tebe, jeden Mojžišovi a jeden Eliášovi.“ Nevedel, čo hovorí. Kým toto hovoril, utvoril sa oblak a zahalil ich. Keď vstúpili do oblaku, zmocnil sa ich strach. A z oblaku zaznel hlas: „Toto je môj vyvolený Syn, počúvajte ho!“ A kým hlas doznel, ostal Ježiš sám. Oni zmĺkli a v tých dňoch nehovorili nikomu o tom, čo videli.“ (Lk 9,28-36)

„Vtedy sa vrátili do Jeruzalema z hory, ktorá sa volá Olivová a je blízko Jeruzalema, vzdialená toľko, koľko je dovolené prejsť v sobotu. Keď ta prišli, vystúpili do hornej siene, kde sa zdržiavali Peter a Ján, Jakub a Ondrej, Filip a Tomáš, Bartolomej a Matúš, Jakub Alfejov, Šimon Horlivec a Júda Jakubov. Títo všetci jednomyselne zotrvali na modlitbách spolu so ženami, s Ježišovou matkou Máriou a s jeho bratmi.“ (Sk 1,12-4)

Iné pramene

Neboj sa svätosti, nepripraví ťa o silu, život, či radosť ... Neurobí ťa menej ľudským. Pretože je to stretnutie tvojej slabosti so silou milosti. (GE 32-34)

Zjednotení sme ale so všetkými svätými: nielen s tými najznámejšími z liturgického kalendára, ale aj so svätými „z dverí od vedľa“, s našimi príbuznými a známymi, ktorí sa už stali súčasťou toho veľkého zástupu. Dnes je preto rodinný sviatok. Svätí sú nám blízki, dokonca sú našimi bratmi a sestrami, ktorí sú tí najopravdivejší. Chápu nás, majú nás radi, vedia, čo je pre nás to pravé dobro, pomáhajú nám a očakávajú nás. Sú šťastní a chcú, aby sme boli šťastní spolu s nimi v raji. (Sv. Otec František)

Čo znamená toto spoločenstvo svätých? Je to spoločenstvo, ktoré sa rodí z viery a spája všetkých tých, ktorí mocou krstu patria Kristovi. Ide o duchovnú jednotu – všetci sme zjednotení –, ktorú smrť nerozdelí, ale ktorá pokračuje v ďalšom živote. V skutočnosti existuje nezničiteľné puto medzi nami žijúcimi v tomto svete a medzi tými, ktorí prekročili prah smrti. My, tu na zemi spoločne s tými, ktorí vstúpili do večnosti, tvoríme jednu a veľkú rodinu. Táto rodinná vzájomnosť pretrváva.

Toto nádherné spoločenstvo, táto úžasná vzájomná jednotu medzi zemou a nebom sa najvyšším a najintenzívnejším spôsobom uskutočňuje v liturgii a osobitne pri slávení Eucharistie, ktorá vyjadruje a uskutočňuje najhlbšie spojenie medzi členmi Cirkvi. V Eucharistii totiž stretávame živého Ježiša a jeho silu a prostredníctvom neho vstupujeme do spoločenstva s našimi bratmi vo viere: s tými, čo žijú spolu s nami tu na zemi, ako aj s tými, ktorí nás predišli do ďalšieho života, do života bez konca. (Sv. Otec František)

Naším prvým slobodným rozhodnutím bolo byť schopný nehrešiť. Naším posledným rozhodnutím bude nebyť schopný hrešiť. (Sv. Augustín)

Svätí nie sú hrdinovia, ale hriešnici, ktorí nasledujú Ježiša na ceste pokory a kríža, a tak sa ním nechajú posväcovať, pretože nikto sa neposväčuje sám. (Sv. Otec František)

Všetci veriaci v Krista, akéhokoľvek stavu a postavenia, sú povolaní k plnosti kresťanského života a k dokonalosti lásky. Všetci sú povolaní k svätosti. (KKC 2013)

Modlíme sa skrze svätých k Bohu v Kristovi. Napokon, nie svätí odpovedajú na naše modlitby. Oni len opakujú naše modlitby s väčšou hĺbkou, múdrosťou a láskou.. Tak hovorí Písmo: „Lebo veľa zmôže naliehavá modlitba spravodlivého“ /Jak 5,16/ (Scott Hahn, Anjeli a svätí, str. 63)

Nie sú dve Cirkvi – jedna pozemská a jedna nebeská. Boh neoddelil nebeskú elitu, tých, čo sú už v cieľi od zástupov obyčajných nemehiel, ktoré ohrievajú pozemské lavice. Nie, vy a ja veríme v Cirkev, ktorá je zároveň nebeská i pozemská. V tejto Cirkvi sú svätí prítomní a dostupní. Sú našou rodinou. Sú našimi staršími súrodencami, ktorí sú takí ako my, až na to, že sú už očistení od akéhokoľvek súperenia, netrpezlivosti a podráždenosti. Chcú nám pomôcť, aby sme sa aj my stali takými, ako sú oni – svätými. Chcú nám pomôcť dostať sa domov. (Scott Hahn, Anjeli a svätí, str. 9)

Podnety na prehĺbenie témy

- 10. článok viery: Verím v spoločenstvo svätých
- obyčajní ľudia, ktorí žili neobyčajne dobre
- svätí ako normálni ľudia – milosť predpokladá prirodzenosť
- blahoslavenstvá – Ježišov autoportrét
- blahoslavenstvá – portrét svätca - chudobný podľa kritérií sveta, no bohatý na milosrdenstvo, pokoj, láskavosť. Pokorný, schopný smútiť bez pocitov zúfalstva, zniesť urážku či dokonca ranu bez toho, že by sa chcel odplácať. Svätec je človek s nerozdeleným srdcom.
- svätí – skutočne šťastní
- svätosť je spôsob života, ktorým napodobňujeme Ježiša
- spoločenstvo svätých - spoločenstvo, ktoré sa rodí z viery a spája všetkých tých, ktorí mocou krstu patria Kristovi (sv. Otec František)
- v krste sme všetci dostali do dedičstva schopnosť stať sa svätými
- Ježiš nás učí, ako sa stať svätými
- „spoločenstvo svätých“ - dva významy: „spoločenstvo, čiže spoločná účasť na svätých veciach“ a „spoločenstvo medzi svätými osobami“ (KKC 948)
- naša viera potrebuje podporu druhých
- Cirkev oslávená, trpiaca, putujúca
- Mária stojí v strede spoločenstva svätých
- nesprávna prezentácia svätých v niektorých životopisoch, kde sa svätí predstavujú ako dokonalé, bezchybné osoby
- 12 rád svätého Alfonza na dosiahnutie svätosti

Podnety k spoločnému zdieľaniu v skupinke

- ako by malo vyzerat' spoločenstvo, v ktorom sa cítiš príjemne? Podobá sa tento tvoj opis opisu spoločenstva svätých? Aké je spoločenstvo svätých, čo myslíš?
- čo znamená „byť svätý“ podľa teba?
- poznáš nejakého svätého?
- máš svojho obľúbeného svätca?
- prečo niekoho nazývame svätým?
- čo treba na to, aby sa človek stal svätým?
- čítal si už alebo videl si film - životopis nejakého svätého? Ktorého? Čo sa ti na ňom páčilo?
- akú alternatívu by si použil na slovko „svätý“? Dobrý, výborný, čestný, spravodlivý... aj šťastný?
- výzva objaviť svätých vedľa nás – svätých každodenného života. Skús povedať aspoň jedno meno ...
- ktorému svätému je zasvätená tvoja farnosť?
- poznáš životopis tvojho krstného patróna?

- nachádza sa nejaký svätý, ako ho popisujú blahoslavenstvá v tvojom farskom spoločenstve? Alebo povedzme niekde inde, ktorého poznáš z médií? Čo je na tomto človeku pre teba také fascinujúce?
- spomínaš si na ľudí, ktorí ťa inšpirovali svojou láskou ku Kristovi?
- prečo slávime sviatok Všetkých svätých?
- poznáš štrnásť pomocníkov v núdzi?
- poznáš nejakú pranostiku, kde sa spomína nejaký svätý?
- zahrajte sa hru – kto je koho patrónom a čo o ňom vieš
- skúste rozobrať Sväté písmo Hebr – 12,1-2 a pouvažovať nad tým, kto sú naši sprievodcovia na našej ceste spásy? Proti čomu máš bojovať a načo sa máš zameriavať?

Modlitba

- modlitba k nejakému svätému
- kolekta na Sviatok všetkých svätých

Aplikácia do života

- modlitba k môjmu krstnému patrónovi
- ak som si nepozrel ešte životopis môjho krstného patróna, pozriem si ho
- modlitba k nejakému svätému, ktorý mi je blízky
- nájdem si svätca, ktorého by som mohol v niečom konkrétnom napodobňovať. Napríklad zo životopisov svätých. Alebo z reálneho života. Nech to je svätec, ktorý je príťažlivý mne osobne. A skúsím ho (ju) napodobňovať v niečom konkrétnom počas nasledujúceho týždňa.
- urobím dnes niekoho šťastnejším... Nech všetci vedia, že Boží priatelia ešte nevymreli.

Materiály k téme

3-minútový katechizmus - Prečo katolíci uctievať svätých

<https://www.tvlux.sk/archiv/play/11097>

Scot Hahn, Anjeli a svätí, Redemptoristi, 2018

Sv. Otec František, Gaudete et exultate

<https://www animator.sk/pre-mladez/-/blogs/novodobi-hrdinovia-viery>

Ako sa stať svätcom

Augustín z Hyppo robil tisíc krát horšie veci ako ty – zvrhlosti a predsa je z neho teraz vďaka jeho úprimnej ľúlosti a odovzdaniu sa úplne Bohu v láske jeden z najväčších svätcov – pretože Božie milosrdenstvo je nekonečné...

Aj Mária Magdaléna bola jednou z "najlepších" a najvyhládávanejších prostitútok v Izraeli a predsa vďaka jej úprimným slzám ľúlosti a jej veľkej láske jedna z najväčších svätíc, ktorá zahambila aj "svätých" apoštolov, keď ako jedna z mála zostala stáť len vďaka jej láske pod krížom.

Apoštol Peter tak hrubo zapredal Krista vďaka svojej najväčšej pýche z apoštolov: "Nikdy som nič nemal s tým človekom, je mi úplne cudzí ako posledný skuvíňajúci pes bez najmenšej ľúlosti vám ešte raz hovorím: NEPOZNÁM toho človeka." – tak hlúpy strach o vlastnú kožu, také poníženie dôvery Krista, jeho lásky, také sklamanie na plnej čiare "najvernejšieho" z apoštolov: "Aj na smrť pôjdem, tak veľmi ťa milujem." – Falš, sebláska, úbohosť... A predsa je z neho dnes vďaka jeho horúcim slzám ľúlosti a hlbokkej pokore na celý život, pokorenej očistenej láske jeden z najväčších svätcov – prvý pápež, ktorému Kristus zveril celú svoju Cirkev.

Takže sa neboj, maličký, len dôveruj, že aj tvoje obrovské hriechy nie sú pre Milovaného zradeného tvojím hriechom nijakou prekážkou, ak úprimne zo srdca pokorne priznáš svoj omyl, svoj hriech, oľutuješ a otvoríš srdce pre Jeho lásku, aby ťa mohla premeniť, aby si mohol Jeho láskou, silou, múdrosťou i pokojom konať veľké divy pamätajúc, kto si ty, čoho si schopný a kto je Kristus, tvoj milovaný Boh a čoho je schopný on cez teba vykonať, ak mu to dovolíš. Tak sa neboj, Maličký... Do toho! Vráť sa v slzách a povedz s Petrom: "Ty vieš všetko; ty vieš, že ťa mám rád" a rozplač sa na jeho hrudi, v ktorej bije srdce, ktoré ťa miluje a milovalo až na smrť na kríži.

www.modlitba.sk

Svätý Otec v katechéze: Naša viera potrebuje podporu druhých

Vatikán 30. októbra 2013

Pri dnešnej generálnej audiencii na Námestí sv. Petra Svätý Otec pokračoval v katechézach venovaných Roku viery. Tentoraz sa aktuálne zameril na pravdu viery, ktorú si Cirkev pripomenie a bude ju liturgicky sláviť v prvých novembrových dňoch. V úvodnom čítaní zaznela nasledujúca myšlienka z Listu sv. Pavla Rimanom: «Duch prichádza na pomoc našej slabosti, lebo nevieme ani to, za čo sa máme modliť, ako treba; a sám Duch sa prihovára za nás nevysloviteľnými vzdychmi. A ten, ktorý skúma srdcia, vie, po čom Duch túži: že sa prihovára za svätých, ako sa páči Bohu.» (Rim 8,26-27) Potom sa svätý Otec prihovoral veriacim v katechéze:

Drahí bratia a sestry, dobrý deň! Dnes chcem hovoriť o jednej krásnej skutočnosti našej viery, ktorou je „spoločenstvo svätých“. Katechizmus Katolíckej cirkvi nám pripomína, že toto vyjadrenie má dva významy: „spoločenstvo, čiže spoločná účasť na svätých veciach“ a „spoločenstvo medzi svätými osobami“ (KKC 948). Zastávím sa pri druhom význame. Ide o jednu z najpotešujúcejších právd našej viery, pretože nám pripomína, že nie sme osamelí, ale existuje spoločenstvo života medzi všetkými, ktorí patria Kristovi. Toto spoločenstvo sa rodí z viery. Výraz „svätí“ sa totiž vzťahuje na tých, ktorí veria v Pána Ježiša a sú do neho začlenení v Cirkvi prostredníctvom krstu. Z toho dôvodu boli aj prví kresťania nazývaní „svätými“ (porov. Sk 9,13.32.41; Rim 8,27; 1 Kor 6,1).

1. Jánovo evanjelium dosvedčuje, že Ježiš sa ešte pred svojim umučením modlil k Otcovi za spoločenstvo medzi učeníkmi týmito slovami: «aby všetci boli jedno, ako ty, Otče vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás, aby svet uveril, že si ma ty poslal» (Jn 17,21). Cirkev je vo svojej najhlbšej podstate spoločenstvom s Bohom, dôvernosťou s ním, spoločenstvom lásky s Kristom a s Otcom v Duchu Svätom, ktoré sa rozširuje na bratské spoločenstvo. Tento vzťah medzi Ježišom a Otcom je matricou, vzorom pre vzťah medzi nami kresťanmi. Iba ak sme intímne včlenení do tohto vzoru, do tejto horiacej vyhne lásky, môžeme sa stať naozaj jedným srdcom a jednou dušou medzi nami navzájom, pretože Božia láska spaľuje naše sebeckto, naše predsudky, naše vnútorné i vonkajšie rozdelenia. Božia láska spaľuje aj naše hriechy.
2. Ak je tu toto zakorenenie v prameni lásky, ktorým je Boh, dochádza aj k opačnému pohybu: od bratov k Bohu. Skúsenosť bratského spoločenstva ma privádza k spoločenstvu s Bohom. Zjednotenie sa medzi sebou nás vedie k zjednoteniu sa s Bohom, privádza nás k tomuto vzťahu s Bohom, ktorý je našim Otcom. Toto je druhý aspekt spoločenstva svätých, ktorý chcem zdôrazniť: naša viera potrebuje podporu druhých, osobitne v ťažkých chvíľach. Ak sme zjednotení, viera sa stáva silnou. Aké nádherné je podporovať sa navzájom v obdivuhodnom dobrodružstve viery! Hovorím to preto, lebo sklon uzatvárať sa do súkromia ovplyvnil aj náboženské prostredie, takže veľaokrát nám padne zaťažko požiadať o duchovnú pomoc tých, ktorí s nami zdieľajú kresťanskú skúsenosť. Kto z nás nezažil neistotu, obavy a dokonca pochybnosti na ceste viery? Všetci sme to zažili, aj ja. Je to súčasťou cesty viery, súčasťou nášho života. Nemá nás to udivovať, pretože sme ľudia, poznačení krehkosťou a obmedzeniami. Všetci sme krehkí, všetci máme limity. Predsa však, v takýchto ťažkých chvíľach je nevyhnutné dôverovať v Božiu pomoc prostredníctvom synovskej modlitby a zároveň je dôležité nájsť v sebe odvahu a pokoru zdôveriť sa druhým s prosbou o pomoc, požiadať ich, aby nám pomohli. Koľkokrát sme to tak už urobili a dokázali sa tak dostať von

z problému a opäť nájsť Boha?! V tomto spoločenstve, v zmysle spoločného zjednotenia, sme jedna veľká rodina, v ktorej si všetky jej zložky navzájom pomáhajú a podporujú sa.

3. Pristúpme k ďalšiemu aspektu: spoločenstvo svätých presahuje tento pozemský život, prekračuje smrť a trvá navždy. Toto spojenie medzi nami siaha až za smrť a pokračuje v budúcom živote. Je to duchovné spojenie, ktoré vzniká pri krste a smrťou sa nerozpadne, ale vďaka zmŕtvychvstalému Kristovi smeruje k svojmu naplneniu vo večnom živote. Jestvuje hlboké a nerozlučiteľné puto medzi tými, ktorí ešte putujú v tomto svete, teda medzi nami, a tými, ktorí prekročili prah smrti, aby vstúpili do večnosti. Všetci pokrstení tu dole na zemi, duše v očistci a všetci blažení, ktorí sú už v raji, tvoria jednu veľkú rodinu. Toto spoločenstvo medzi zemou a nebom sa uskutočňuje zvlášť prostredníctvom modlitby príhovoru.

Drahí priatelia, máme túto nádheru! Táto skutočnosť, ktorá je vlastná všetkým nám, z nás robí bratov, sprevádza nás na ceste života a dáva sa nám opäť stretnúť v nebi. Kráčajme po tejto ceste s dôverou a radosťou. Kresťan musí byť radostný, musí mať radosť z toho, že má toľko pokrstených bratov a sestier, ktorí kráčajú spolu s ním. Posilňuje ho pomoc bratov a sestier, ktorí idú tou istou cestou smerom k nebu a aj pomoc bratov a sestier, ktorí sú v nebi a prosia Ježiša za nás. Kráčajme vpred po tejto ceste s radosťou!

Preklad: sr. Agnes Jenčíková CJ